

hållande biografier över de mest be-
märkta spelmännen med porträtt
samt en inledning till hela verket av
Fredin.

Det där ser ju inte så gale ut,
tycker man. Men granakar man sa-
ken närmare, så blir situationen
åter mörk. Arken 1—8 äro nämligen
slutsålda, av arken 9—17 finnes
endast en mindre upplaga kvar, och
arken 32—40 förstördes 1924 vid en
eldsvåda i Norstedt & Söners tryck-
teri. Och så en annan viktig sak:
för tryckningen av arken 32—47
har ännu intet statsbidrag kommit
erhållas, enär nämnda ark icke kunnat
inrymmas i hittills utgivna årgån-
gar av tidskriften.

Allt detta gör, att den del av kost-
naden för hela arbetets tryckning,
som ännu återstår att gälla, är
mycket större, än man kan vara
böjd att tro. Först fordras ju täck-
ning för de kostnader, som nedlagts
på tryckningen av arken 32—47
(och vilka medfört, att tidskriftens
utgivare själv fått vidkännas stora
utgifter, både i kontanter och ge-
nom skuldförbindelser, som löpa
med ränta), vidare fordras täckning
för den kostnad, som tryckningen
av arken 48—49 kan komma att
draga, och slutligen blir det nödvän-
digt att reproducera arken 1—8
samt, i något mindre upplaga, 9—17.
Nödvändigheten av denna reproduktion
— vilken f. ö. beräknas ske på
fotografisk väg — sammanhänger
därmed, att man för ett par år sedan
gjorde försök med att få utgiv-
ningsfrågan löst genom subscrip-
tion. Man fick 113 abonnenter,
de flesta förvärvade av Fredin
själv, och abonnenterna skulle få
hela verket i en separatupplaga för
endast 15 kr. När subscriptionen
var slut, var emellertid också upplagan
av arken 1—17 så gott som
slut!

Utredningen ger vid handen, att
av de 113 abonnenterna 34 ha
fått arken 1—23 och 26 arken 18—
23, medan de övriga 59 inte fått någonting
allt!

Vad beträffar möjligheten att in-
rymma återstoden av arbetet inom
närmast följande årgångar av tid-
skriften har prof. Lundell meddelat,
att i 1927 års årgång kan intet in-
rymmas, men i 1928 års årgång 6
ark. Enda möjligheten att påskynda
arbetets utgivning skulle bestå
där, att omfånget av årgången 1928
kunde genom tillskott av extra medel
ökas utöver det vanliga arkantalet,
liksom tidigare skett, då det
gällde att påskynda utgivningen av
lektor G. Kallstenius "Översikt av
Värmlands svenska dialekter", då
från olika håll tillskotts omkring
4,600 kr.

Docenten Geijer och licentiaten
Gustavson ha i sin utredning även
medtagit en beräkning av de utgif-
ter, som kunna erfordras för avslu-
tande av utgivningen, och ha där-
vid kommit till siffran 6,060 kr. De
disponibla tillgångarna beräknas de-
till 3,400 kr. (subskriptionen 900
kr., statsanslag 1,500 kr. samt en
enskild person 1,000 kr., vilka utbe-
talas när hela verket ligger färdig-
tryckt). Bristen kan alltså beräk-
nas till 2,660 kr., och som utred-
ningsmännens kalkyler synas vara
mycket försiktigt uppgjorda, torde
man kunna räkna med, att denna
siffra snarare torde komma att un-
der- än överskridas.

Facti är alltså, att om cirka 2,660
kr. genom anslag av landsing och
kommuner eller bidrag från förenin-
gar och enskilda kan anskaffas un-
der nästa år, så kommer hela verket
att samma år föreligga klart, såväl
tidskriftsupplagan som separatup-
plagan till abonnenterna. Det skul-
le vara i hög grad önskligt, om så
kunde ske, och det förefaller även
ligga inom möjligheternas gränser.
Vid landsstingets behandling av an-
slagsfrågan i år var det ingen, som
uppträdde som principiell motstånd-
are, och man har därför all anled-
ning tro, att nästa års landssting be-
villjar ett anslag på 1,000 kr. Åter-
stå salunda 1,660 kr. Skulle inte
Gotlands folkliga och — efter vad
vi se — ganska välbestämda hem-
byggsföreningar kunna bistå till
med åtminstone större delen av denna
summa för att slå ett slag för
vår gotländska folkemusik? Vi tro-
det. Och vi ha heller ingen anled-
ning misstänka, att det icke skulle
finnas några enskilda gotlänningar,
som icke med glädje skulle för sam-
na ändamål sammanställa några
hundraappar, om så skulle behövas.

Nu ligger saken klar. Vi veta vad
som gjorts och vad som icke gjorts
på det standardverk, som rymmer
vår egen hembygds lära. Vi veta
hur mycket pengar som behövs för
att få verket fullständigt klart. Ar-
betet är förmodligen så gott som
klar, och för den till ett lyckligt
slut? Vi kunna icke tro det. Och
vi vilja framhålla, att om Gotlands
folk och hembygdsföreningar nu gjorde
slag i saken, så vore det bara en en-
kel gård av tacksamhet mot Got-
landstonernas samlare, gamle Fredin
i Loftahammar. Han har fått
vanta i 33 år nu. Det bör vara nog.

En järnstång tvärs över banan. Ett
försök till lågstart på Östra Skånes
jernvägar upptäcktes i föredags kväll
i närheten av Estov av en dräng som
kom stömd på banvallen. Han so-
vade nämligen en grov järnstång, en
s. k. kofot, liggande tvärs över räls-
banan. Vid undersökning som verkställdes
av länspoliserna, har det konstaterats,
att järnstången tillhört en i banvaktens
stuga i närheten.

(Se telegram)

Gotlandstonerna låta vänta på sig.

Ytterligare 2,660 kr. erfordras, för
att verket skall bli färdigt.

Årets landssting hade, som man
torde enirna sig, att behandla en
frånställning från kantor Aug. Fredin,
Loftahammar, om ett bidrag på
1,000 kr. till fortsatt utgivande i
tryck av den samling gotländska
folkmelodier, "Gotlandstoner", som
han upptecknat. Då emellertid icke
den ringaste utredning presterats i
frågan, beslöt landsstinget endast ge
sitt förvaltningsutskott i uppdrag
att verkställa nödig utredning och
komma med det förslag, vartill ut-
redningen kunde föranledas.

Beslutet föranledde landsstingets
ordförande samt hr Th. Edlundson
att uppmana hr Fredin inkomma
med den begärda utredningen, och
han i sin tur vände sig till redaktio-
nen för tidskriften Svenska lands-
mål med resultat, att en ordrik ori-
entering i frågans läge nu inkommit
till förvaltningsutskottet. Utrednin-
gen är under tecknad av docenten
Herman Geijer och fil. lic. Herbert
Gustavson, men i utarbetandet av
densamma lär även den nyssnämnda
tidskriftens redaktör, professor A.
Lundell, ha deltagit.

Det är en rad ganska uppseende-
väckande saker man erfar vid ge-
nomläsandet av den välbehövliga ut-
redning, som nu äntligen föreligger.
Hela historien med utgivningen av
Gotlandstonerna har tydligen skötts
ganska illa av vederbörande, och
man har förden skull all anledning
att prisa landsstinget, för att det be-
gärde utredning, innan det anslag
en tusenlapp — som endast skulle
ha blivit en avbetalning på skuld för
tryck. Nu må ingen tro, att det är
hr Fredin, som skött sig illa. Han
har nog gjort sitt. För 33 år sedan
lämnade han sin melodisamling
komplett i manuskript till prof.
Lundell för publicering i dennes tid-
skrift Svenska landsmål. Men prof.
Lundell och de övriga, som eventu-
ellt bär ansvaret för nämnda tid-
skrift, ha tydligen icke ignat Fred-
dus verk den omsorg och det intresse,
som man kunnat vänta, vet har
varit svårigheter med statsanslag
och med anhopning av text till tid-
skriften, det är sant, men nog tycker
man ändå, att de borde varit
möjligt att på 33 år kunna få ett
verk på knappt 800 sidor — varav
752 sidor noter — ärdigt och utge-
vet av trycket, eh man förväns,
när man finner, att verket nu all-
jämt fördröjs och fördröjs på
grund av dessa besvärigheter och
som det förslott, rent slarv.

Först ätt märka, att hr Fred-
dins Gotlandstoner publicerats ge-
nom Svenska landsmål, som årligen
omfattar något över 400 sidor, eh
vars statsanslag numera uppgår till
6,300 kr. En del har ju blivit publi-
cerad, under årens lopp, men icke
härskt vänta på grund av de stora
manuskriptbilstrommarna —
skildt av doktorsavhandlingar —
till tidskriften. Arken 1— utgavs
i årgång 1909 — alltså ger 15 års
vinst — arken 9—17 i årgång
1912, arken 18—23 i årgång 1923
och arken 24—31 i årgång 1926.
Desutom ha renyerats arken 32—
45 och satta arken 4—17, och där-
med 7 hela melodisamlingar avslu-
tad. Vad som återstår att sätta upp
och trycka är blott en liten del av
arbetet, nämligen mot 2 ark inne-